

سجاد مختاری

پاسخنامه آزمون ۱۸
فروردین دوپینگ پلاس
انسانی A

چینش ۱

۵۷۸۰۳۰۱

بہار

۱

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۳ برای حل معادله ابتدا جملات شامل x را به یک طرف تساوی و اعداد ثابت را به طرف دیگر تساوی منتقل می‌کنیم:

$$5x + \frac{1}{5} = 2x + \frac{1}{2} \Rightarrow 5x - 2x = \frac{1}{2} - \frac{1}{5} \Rightarrow 3x = \frac{5-2}{10} = \frac{3}{10} \Rightarrow 3x = \frac{3}{10} \Rightarrow x = \frac{1}{10}$$

۲. گزینه ۱ $x = 2$ جواب معادله است، پس در معادله $ax = 4x + 8 - 2a$ صدق می‌کند، داریم:

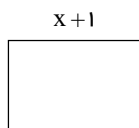
$$a \times 2 = 4 \times 2 + 8 - 2a \Rightarrow 4a = 16 \Rightarrow a = 4$$

۳. گزینه ۱ در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ حاصل ضرب ریشه‌ها $p = \frac{c}{a}$ است.

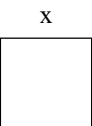
$$\underbrace{\sqrt{3}x^2}_a + \underbrace{\sqrt{7x} - \sqrt{6}}_c = 0$$

$$P = \frac{c}{a} = \frac{-\sqrt{6}}{\sqrt{3}} = -\sqrt{\frac{6}{3}} = -\sqrt{2}$$

۴. گزینه ۱ ابتدا مساحت هر شکل را برحسب x می‌یابیم:

$$x-1 \quad \text{مساحت مستطیل} = (x+1)(x-1) = x^2 - 1$$

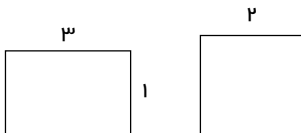

$$x \quad \text{مساحت مربع} = x^2$$

$$x^2 - 1 + x^2 \xrightarrow{\text{مجموع مساحت شکل‌ها}} 2x^2 - 1 = 7$$

$$\Rightarrow 2x^2 = 8 \Rightarrow x^2 = 4 \xrightarrow{x > 0} x = 2$$

پس طول اضلاع شکل‌ها به صورت زیر است:

پس طول ضلع کوچکتر مستطیل برابر یک است.

۵. گزینه ۴ اضلاع مثلث را a , b و c می‌نامیم، بنابه فرض:

$$a = b + 7 = c - 1 \quad * \rightarrow c > a > b$$

پس c وتر مثلث قائم‌الزاویه و a و b اضلاع قائمه آن می‌باشند. بنابه رابطه فیثاغورس در این مثلث داریم:

$$c^2 = a^2 + b^2 \xrightarrow{*} (a+1)^2 = a^2 + (a-7)^2 \rightarrow a^2 + 2a + 1 = a^2 + a^2 - 14a + 49$$

$$\rightarrow a^2 - 16a + 48 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{اتحاد جمله مشترک}} (a-12)(a-4) = 0 \rightarrow \begin{cases} a=4 & \text{غ ق ق} \\ a=12 \end{cases} \quad (\text{چون طول ضلع مثلث، منفی نمی‌شود.})$$

$$\rightarrow a = 12, b = 5, c = 13 \rightarrow \text{محیط مثلث} = 13 + 12 + 5 = 30$$

۶. گزینه ۳ معادله درجه ۲ در صورتی ریشه حقیقی ندارد که $\Delta < 0$ است:

$$x^2 - 10x - 2k = 0$$

$$\Delta = 100 - 4(-2k) < 0$$

$$\Rightarrow 100 + 8k < 0 \Rightarrow 8k < -100 \Rightarrow k < -\frac{100}{8} \Rightarrow k < -12.5$$

۷. گزینه ۱ اگر عدد مورد نظر را x در نظر بگیریم، ۴ برابر قرینه آن به علاوه ۹ معادل $4 \times (-x) + 9$ و سه برابر تفاضل آن از عدد ۱۴ معادل $3(14 - x)$ می‌باشد که این دو عبارت مساوی می‌باشند:

$$-4x + 9 = 3(14 - x) \Rightarrow -4x + 9 = 42 - 3x \Rightarrow -4x + 3x = 42 - 9 \Rightarrow -x = 33 \Rightarrow x = -33$$

۸. گزینه ۳ معادله را ساده و با کمک دلتا حل می‌کنیم.

$$\frac{2x-3-x}{x+1} = \frac{-1}{x-1} \rightarrow -x-1 = (x-3)(x-1) \rightarrow -x-1 = x^2-4x+3 \rightarrow x^2-3x+4=0 \rightarrow \Delta = b^2-4ac = 9-16 < 0$$

فاقد ریشه ۰

۹. گزینه ۲

$$(x-3)^2 = (3x-1)^2 \xrightarrow{\text{با روش ریشه‌گیری}} x-3 = \pm(3x-1)$$

$$\begin{cases} x-3 = 3x-1 \Rightarrow x-3x = 3-1 \Rightarrow -2x = 2 \Rightarrow x = -1 \\ x-3 = -(3x-1) \Rightarrow x-3 = -3x+1 \Rightarrow x+3x = 3+1 \Rightarrow 4x = 4 \Rightarrow x = 1 \end{cases}$$

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = -1 + 1 = 0$$

۱۰. گزینه ۲ دو طرف معادله داده شده را در $(x^2-x+1)(x-1)$ ضرب می‌کنیم:

$$(x-1)(x^2+x+1) = \frac{y}{9}(x+1)(x^2-x+1) \Rightarrow (x^3+x^2+x-x^2-x-1) = \frac{y}{9}(x^3-x^2-x+x^2+x+1)$$

$$\Rightarrow x^3-1 = \frac{y}{9}(x^3+1) \rightarrow \frac{y}{9}x^3 = \frac{16}{9}$$

$$x^3 = 16 \rightarrow x = 2$$

بنابراین معادله موردنظر یک جواب دارد.

۱۱. گزینه ۲ فرض می‌کنیم $x + x^2 = t$ ، در این صورت معادله‌های موردنظر به معادله‌های زیر تبدیل می‌شود.

$$(1+t) \times \text{دو طرف تساوی} \rightarrow \frac{3}{1+t} = 3-t \rightarrow 3 = (3-t)(1+t) \Rightarrow \cancel{3} - t = \cancel{3} + 3t - t - t^2 \rightarrow t^2 = 2t \rightarrow t = 0, t = 2$$

بنابراین:

$$t = 0 \rightarrow x^2 + x = 0 \rightarrow x = 0, x = -1 \rightarrow \text{مجموع ریشه‌ها} = -1$$

$$t = 2 \rightarrow x^2 + x - 2 = 0 \rightarrow x = 1, x = -2 \rightarrow \text{مجموع ریشه‌ها} = -1$$

بنابراین مجموع ریشه‌های معادله موردنظر برابر است با:

$$-1 - 1 = -2$$

۱۲. گزینه ۱ $x = 2$ جواب معادله است. بنابراین در معادله به جای x ، ۲ قرار می‌دهیم.

$$k^2x^2 - \frac{1}{2}(k+1)x - (2k+1)^2 = 3 \xrightarrow{x=2} k^2(2)^2 - \frac{1}{2}(k+1)(2) - (2k+1)^2 = 3$$

$$\rightarrow 4k^2 - (k+1) - (4k^2 + 4k + 1) = 3 \rightarrow \cancel{4k^2} - k - 1 - \cancel{4k^2} - 4k - 1 = 3$$

$$\rightarrow -5k - 2 = 3 \rightarrow -5k = 5 \rightarrow k = -1$$

۱۳. گزینه ۳

$$x^2 + ax + 1 = 0 \rightarrow a' = 1, b' = a, c' = 1$$

$$\Delta = b'^2 - 4a'c' = 0 \rightarrow (a)^2 - 4(1)(1) = 0 \rightarrow a^2 - 4 = 0 \rightarrow a^2 = 4 \rightarrow a = \pm 2$$

۱۴. گزینه ۳ ابتدا $x = 2$ را در عبارت جایگزین می‌کنیم، خواهیم داشت:

$$x = 2 \Rightarrow 2^2 - a(2) + a + 1 = 0 \Rightarrow 5 - a = 0 \Rightarrow a = 5$$

$$\text{بنابراین: } 2x^2 + 5x - 3 = 0$$

$$\Delta = 25 - 4(-6) = 49$$

$$x = \frac{-5 \pm 7}{4} \Rightarrow x_1 = \frac{1}{4}, x_2 = -3$$

۱۵. گزینه ۱

$$(x-1)^3 - x^3 = -4x^2 \Rightarrow x^3 - 3x^2 + 3x - 1 - x^3 = -4x^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 3x - 1 = 0 \rightarrow \Delta = 9 - 4(-1) = 13$$

$$\text{قدر مطلق تفاضل ریشه‌ها: } \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{13}}{1} = \sqrt{13}$$

۱۶. گزینه ۴ معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ زمانی دو جواب حقیقی متمایز دارد که مبین معادله یا (Δ) مثبت باشد، لذا داریم:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (2m)^2 - 4(1 \cdot 0)(-1) = 4m^2 + 4 = 0$$

واضح است که m هر عد حقیقی که باشد، حاصل Δ همواره عددی مثبت است. پس معادله داده شده به‌ازای هر مقدار دلخواه از m همواره ۲ جواب حقیقی متمایز دارد.

۱۷. گزینه ۳ طرفین معادله را بر ضرب x^2 تقسیم می‌کنیم:

$$\div 2 \rightarrow x^2 + \frac{k-1}{2k}x = 2$$

مجذور نصف ضربیب x را به دو طرف اضافه می‌کنیم

$$\rightarrow x^2 + \frac{k-1}{2k}x + \left(\frac{k-1}{4k}\right)^2 = 2 + \left(\frac{k-1}{4k}\right)^2$$

$$\Rightarrow \left(x + \frac{k-1}{4k}\right)^2 = 2 + \frac{k^2 - 2k + 1}{16k^2} = \frac{33k^2 - 2k + 1}{16k^2}$$

$$\Rightarrow b = \frac{33k^2 - 2k + 1}{16} = \frac{33 \times 4 - 2 \times 2 + 1}{16} = \frac{129}{16}$$

۱۸. گزینه ۲ ابتدا معادله را به صورت زیر می‌نویسیم، سپس در سمت چپ تساوی مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\frac{x-1}{x-3} - \frac{1+x}{x} = \frac{x^2-1}{x^2-3x} \Rightarrow \frac{x^2-x-(x-3)(x+1)}{x(x-3)} = \frac{x^2-1}{x^2-3x} \xrightarrow{\text{مخرج‌ها برابرند}} x^2-x-(x^2-2x-3) = x^2-1 \Rightarrow -x+2x+3 = x^2-1$$

$$\Rightarrow x^2-x-4 = 0 \Rightarrow \Delta = 1-4 \times 1(-4) = 17 \Rightarrow x_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{17}}{2}$$

هر دو جواب قابل قبول‌اند. یکی از جواب‌ها مثبت و دیگری منفی است.

۱۹. گزینه ۳ ابتدا جواب معادله $\frac{2x-1}{3} = \frac{x+2}{2}$ را به دست آورده و در معادله دیگر جایگزین می‌کنیم تا مقدار k به دست آید.

$$\frac{2x-1}{3} = \frac{x+2}{2} \Rightarrow 4x-2 = 3x+6 \Rightarrow x = 8$$

$$\xrightarrow{x=8} 3k \times 8 + 2 \times 8 - 1 = k + 3 \Rightarrow 24k + 15 = k + 3$$

$$\Rightarrow 23k = -12 \Rightarrow k = -\frac{12}{23}$$

۲۰. گزینه ۴ در معادله $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط آنکه $\Delta > 0$ باشد، معادله دارای دو جواب است که مجموع جواب‌ها از $-\frac{b}{2a}$ و حاصل ضرب جواب‌ها از $\frac{c}{a}$ به دست می‌آید. در نتیجه:

$$x^2 - 3x + 1 = 0, \quad \Delta = 9 - 4 = 5 > 0 \quad \text{دو جواب دارد:}$$

با توجه به فرض مسئله m و n جواب‌های مسئله هستند، پس:

$$m+n = -\frac{-3}{1} = 3, \quad m \times n = \frac{1}{1} = 1$$

$$m^2 + n^2 = (m+n)^2 - 2mn = 3^2 - 2 \times 1 = 9 - 2 = 7$$

۲۱. گزینه ۲ تقطیع بیت صورت سؤال:

خَـ	یا	لِ	رِو	یِ	تُ	را	مِی	بَـ	رَم	بِـ	خا	نِ	یِ	خِش
و	-	و	-	و	-	-	-	و	-	و	-	و	و	-
جُ	بـ	بُ	لِی	کِ	بَـ	رد	گِل	بِـ	آ	شِ	یا	نِ	یِ	خِش
و	-	و	-	و	-	-	-	و	-	و	-	و	و	-
	مفاعِلن			فَعْلانن				مفاعِلن				فَعْلن		

تقطیع بیت گزینه ۲:

نَـ	یا	یَـ	دَم	گِـ	لِ	از	خو	یِ	ایـ	نُ	آ	کَر	دَن
و	-	و	-	و	-	-	-	و	-	و	-	-	-
د	را	تَـ	شَز	دِـ	لِ	خِیـ	شَم	جِـ	مِی	تَـ	وَ	کَر	دَن
و	-	و	-	و	-	-	-	و	-	و	-	-	-
	مفاعِلن			فَعْلانن				مفاعِلن				فَعْلن	

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

(۳) فاعلات فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(۴) مفاعِلن فَعْلانن مفاعِلن فَعْلانن

۲۲. گزینه ۲ وزن گزینه‌های دیگر:

۱ - مفاعِلن فَعْلانن مفاعِلن فَعْلانن

۳ - مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن (فعولن)

۴ - مستفعِلن مفاعِلن مستفعِلن فَعْل (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)

۲۳. گزینه ۳ مفهوم بیت سوم: بی‌قراری و بی‌صبری عاشق از دیدن روی معشوق.

مفهوم دیگر ابیات: لزوم کنار گذاشتن «خود» در راه رسیدن به معشوق ازلی و ابدی.

۲۴. گزینه ۲ «محمدباقر میرزا خسروی» نویسندهٔ رمان «شمس و طغرا» و «میرزا حسن بدیع» نویسندهٔ کتاب «شمس‌الدین و قمر» است.

۲۵. گزینه ۱ در دورهٔ بیداری شعرای یا آزادی‌خواه و گروهی از روشنفکران به نقد شرایط موجود پرداختند که با مخالفت دولت همراه بود. افرادی مثل ملک‌الشعرای بهار، نسیم شمال، میرزا

بیت «الف»: جناس ناقص: نوح و روح

۲۹. گزینه ۲ بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): تو (مشبه)، شمع انجمن (مشبه به)

گزینه (۲): من (مشبه)، نی (مشبه به)، همچون (ادات تشبیه)، می‌نالم و می‌زارم (وجه شبه)

من (مشبه)، عود (مشبه به)، همچون (ادات تشبیه)، می‌سوزم و می‌سازم (وجه شبه)

گزینه (۳): بلا (مشبه)، طوفان (مشبه به)

گزینه (۴): سرشک (مشبه)، باران (مشبه به)، چو (ادات تشبیه)، چکد (وجه شبه)

روزگار عمر (مشبه)، برق (مشبه به)، چو (ادات تشبیه)، بشد (وجه شبه)

۳۰. گزینه ۲ گزینه «۲» دارای تشبیه گسترده است و دیگر گزینه‌ها تشبیه فشرده دارند.

گزینه «۱»: عشق: مشبه؛ آتش: مشبه به؛ اول: آب: مشبه به دوم (دو تشبیه فشرده غیر ترکیبی)

گزینه «۲»: تو: مشبه محذوف؛ غنچه: مشبه به؛ سان: ادات تشبیه؛ خاموش بودن: وجه شبه (تشبیه گسترده)

دارالامان خامشی: تشبیه فشرده ترکیب اضافی (خامشی: مشبه؛ دارالامان: مشبه به)

گزینه «۳»: صفحه آینه: تشبیه فشرده ترکیب اضافی (آینه: مشبه؛ صفحه: مشبه به) / شمشیر حوادث: تشبیه فشرده ترکیب اضافی (حوادث: مشبه؛ شمشیر: مشبه به) / تو: مشبه محذوف؛ جبهه

بگشاده: مشبه به (تشبیه فشرده غیر ترکیبی)

گزینه «۴»: تو: مشبه محذوف؛ بلبل: مشبه به؛ اول: پروانه: مشبه به دوم (دو تشبیه فشرده غیر ترکیبی) / دام تماشا: تشبیه فشرده ترکیب اضافی (تماشا: مشبه؛ دام: مشبه به) / تو: مشبه محذوف؛ دانه:

مشبه به (تشبیه فشرده غیر ترکیبی)

۳۱. گزینه ۲ روی کار آمدن سلسله قاجار و تثبیت حکومت مرکزی در ایران بازگشت به شیوه و الگوی گذشتگان در ادبیات پررونق تر از گذشته بود.

۳۲. گزینه ۲ در این گزینه پیام محوری و مقصود شاعر از داستان روباه و صیاد بیان شده است.

۳۳. گزینه ۱ نثر علامه دهخدا در رواج نثر ساده و عامیانه مؤثر بود.

۳۴. گزینه ۴ وزن ۱، ۲، ۳: مفتعلن مفتعلن فاعلن است و وزن ۴، مستفعل فاعلاتن فعلن:

شر ط س ت ج	فا ک شی د	ن ز ی ا ر
UU — —	U — U —	— —

۳۵. گزینه ۴ وزن گزینه‌ها «۱، ۲ و ۳» مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن است

گزینه «۴» فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن است.

۳۶. گزینه ۱

چ ن دا ک ت	وا ت م م ن	گر یا ز ف	را ق ت
ز ان لب ک ب	یک خ ن د ج	ها ک پ ر ز ش	گ ر ک ر د
UU — —	UU — —	UU — —	— —

وزن بیت «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» یا «مفعول مفاعیل مفاعیل مفعولن» است.

۳۷. گزینه ۳ پایه‌های آوایی بیت گزینه «۳» به این صورت است:

گف ت م ن شا	ن ت ز ک	پ ر س م ن شا	ب د ه
گف ت ا ف ت ا	ب ر ا ب ت	وا ک ی ا ف ت بی	ن شا

وزن: مستفعلن مفاعل مستفعلن فَعْل

گف ت م ن	شا ن ت ز	ک پ ر س م ن	شا ب د ه
گف ت ا ف	ت ا ب ر ا ب	ت وا ک ی ا ف ت	بی ن شا

وزن: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن

در گزینه «۲» نیز می‌توان پایه‌های آوایی را به دو شکل تقسیم‌بندی کرد ولی وزن این بیت ناهمسان نیست؛ بلکه همسان دوری است.

مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن «— مستفعل مفعولن مستفعلن مفعولن»

۳۸. گزینه ۲ ایرج میرزا از شعرهای غربی ترجمه‌های منظوم پدید آورده که قطعه «قلب مادر» از آن جمله است.

فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته، به‌خصوص سعدی و مسعود سعد بود. آشنایی با سعدی، طبع او را شکوفا ساخت.

از شاعران غزل‌سرای عهد بازگشت می‌توان به مجمر اصفهانی، فروغی بسطامی و نشاط اصفهانی اشاره کرد.

۳۹. گزینه ۲ تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران نوشته محمدتقی بهار است. ناظم‌الاسلام کرمانی نویسنده «تاریخ بیداری ایرانیان» است.

۴۰. گزینه ۳ ادیب‌الممالک از جانب مظفرالدین شاه به این نام ملقب شد و «منشآت» مهم‌ترین اثر قائم‌مقام فراهانی است؛ نه ادیب‌الممالک فراهانی.

۴۱. گزینه ۴ داستان‌نویسی به شیوه جدید (رمان‌نویسی) در ادبیات کلاسیک فارسی سابقه ندارد و این نوع ادبی محصول یک قرن گذشته است.

۴۲. گزینه ۲ گاهی سکوت در جایی که کلام و گفتگو کمکی نمی‌کند، بهترین کار است. در اینجا فرد دین‌دار به دلیل این که در مقام بحث نتوانسته بود به خوبی استدلال کند، ترجیح داده که حداقل سکوت کند.
۴۳. گزینه ۴ شاعر شعر فوق «نشاط اصفهانی» است که در نظم و نثر فارسی مهارت داشت.
۴۴. گزینه ۱ دهخدا در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت، نقش مؤثری داشت.
۴۵. گزینه ۳ مفهوم مشترک بیت‌های صورت سوال و بیت گزینه ۳: «بی‌نیازی و قناعت انسان‌های آزاده بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «توصیف شخصیت معشوق
- گزینه ۲: «ستایش گوشه‌نشینی و نکوهش آمیختن و هم‌نشینی با مردم
- گزینه ۴: «بی‌نیازی معشوق و نیاز عاشق
۴۶. گزینه ۳ وزن این بیت و بیت صورت سوال «مفعولن مفاعِلن // مفعولن مفاعِلن» است. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «مفعولن مفعولن مفعولن مفعولن
- گزینه ۲: «مفعولن فاعِلن // مفعولن فاعِلن
- گزینه ۴: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
۴۷. گزینه ۲ مفهوم بیت صورت سوال، بیان سپری شدن دوران غم و فرا رسیدن دوران خوشی است و مفهوم مقابل آن یعنی فرا رسیدن دوران غم و سپری شدن دوران خوشی در بیت گزینه ۲، بیان شده است.
۴۸. گزینه ۴ وزن صحیح سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «مفاعِلن فَعْلَاتِن مفاعِلن فَعْلِن
- گزینه ۲: «مفعولن فاعِلاتُ مفعولن فعْ
- گزینه ۳: «مستفعلن فاعلات مفعولن (مفعولُ مفاعِلن مفاعِلن)
۴۹. گزینه ۲ بررسی گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «ناهمسان ← مفاعِلن فَعْلَاتِن مفاعِلن فَعْلِن
- گزینه ۲: «همسان ← (دو لختی) مفعولُ فاعِلاتِن مفعولُ فاعِلاتِن
- گزینه ۳: «ناهمسان ← مفعولُ فاعِلاتُ مفعولُ فعْ
- گزینه ۴: «ناهمسان ← مفعولُ فاعِلاتُ مفاعِلن فاعِلن
۵۰. گزینه ۳ وزن بیت صورت سوال و بیت گزینه ۳، فاعلاتن مفاعِلن فعلن بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن
- گزینه‌های ۲ و ۴: «مفعول مفاعِلن مفعولن
۵۱. گزینه ۴ ما انسان‌ها متأثر از اجتماعی هستیم که خود پدید می‌آوریم. مطالعه علمی این اجتماعات به شکل‌گیری علوم اجتماعی انجامید. در واقع علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آنها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آنها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند. اعضای جهان اجتماعی برای حل تعارض‌های میان دانش علمی و دانش عمومی تلاش می‌کنند. تعارض‌ها، گاهی با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند. تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.
۵۲. گزینه ۴ رسوخ تلقی جهان متجدد از علم در جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند: شکل‌گیری تعارضات در ذخیره دانشی آن جوامع ← ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود ← دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند.
۵۳. گزینه ۱ - نادرست: اگر دانش عمومی نباشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرو می‌پاشد.
- درست
- درست
- درست
۵۴. گزینه ۲ نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.
۵۵. گزینه ۳ جهان اجتماعی بخشی از جهان انسانی است. جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید مربوط به جهان انسانی است.
۵۶. گزینه ۱ جهان انسانی اعم از آن‌که فردی یا اجتماعی باشد در برابر جهان تکوینی قرار دارد و جهان تکوینی پیش از انسان وجود داشته و مستقل از خواست اراده و اعتبار آدمی است.
۵۷. گزینه ۱ جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید به این جهان تعلق دارد.
۵۸. گزینه ۳ گونه نخست فرهنگ؛ فرهنگی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروهی خاص است و چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه یعنی به مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند.
۵۹. گزینه ۲ - فرهنگ‌هایی که نگاه سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارند.
- مسئولیت و تعهد

۶۰. گزینه ۱ الف) گرفتن قدرت مقاومت از آدمیان نتیجه فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول است.

ب) فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل باشند، توانایی دفاع کردن از حقانیت ارزش‌های خود را دارند.

ج) در فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول، انسان‌ها در برابر سرنوشتی محتوم محکوم هستند.

د) عدم تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول منجر به فرهنگ جهانی می‌شود که فاقد روحیه مسئولیت در انسان‌ها است.

۶۱. گزینه ۱ بررسی عبارت‌های غلط:

ب) ← بخش اجتماعی جهان انسانی را جهان فرهنگی می‌نامند.

پ) ← پدیده‌های جهان تکوینی محصول زندگی انسان نیستند.

ت) ← متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند.

۶۲. گزینه ۱ الف) اخلاق الهی انسان و فرهنگ توحیدی جامعه باعث باز شدن درهای برکت جهان تکوینی به سوی انسان می‌شود.

ب) هنگامی که افراد و فرهنگ جامعه هویتی مشترکانه دانسته باشد، زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها باز می‌مانند.

ج) در صورت شناخت نادرست انسان از خود و جهان هستی، در شکوفایی استعدادهایش ناتوان خواهد بود.

۶۳. گزینه ۲ - ارزشی که باعث می‌شود، یک فرهنگ در برابر فرهنگ‌های رقیب مقاوم شود، مسئولیت و تعهد است.

- ارزشی که همواره در کنار ارزش‌های دیگر، معنا پیدا می‌کند، حریت و آزادی است.

۶۴. گزینه ۴ - عدالت و قسط، ارزشی است که مانع پامال شدن حقوق انسان‌ها و قطبی شدن جهان می‌شود.

- معنای راستین آزادی (حریت)، آزادی از قیدوبندهایی است که مانع رسیدن انسان به حقیقت و حقوق انسانی آن می‌شود.

۶۵. گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:

- ظرفیت‌های فرهنگی و علمی ← ابزار استعمار فرانو

- دولت‌های دست‌نشانده و سازمان‌های اقتصادی ← ابزار استعمار نو

- کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر ← هدف استعمار نو

۶۶. گزینه ۲ جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی به ۲ مفهوم تأکید دارد: ۱- رفتار ۲- فرایندهای ذهنی یا همان شناخت

الف) ← احساس سرخوردگی به فرایند ذهنی یا شناخت مرتبط است.

ب) ← فعالیت کردن و ورزش کردن به رفتار اشاره دارد.

ج) ← از قضاوت رفتارهای مجرمانه صحبت شده که چون قضاوت در این مورد یک امر ذهنی است، پس به شناخت باز می‌گردد.

۶۷. گزینه ۳ فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲» و «۴» مسئله هستند.

گزینه «۱»: به دلیل وجود کلمه «قطعاً» این گزینه فرضیه محسوب نمی‌شود.

۶۸. گزینه ۳ دومین هدف علم روان‌شناسی تبیین می‌باشد و به بررسی مهم‌ترین علل بروز پدیده‌ها می‌پردازد.

پیش‌بینی در سایر علوم تجربی سهل و آسان است، اما در علم روان‌شناسی به‌علت اینکه پدیده‌های روان‌شناختی تحت تأثیر عوامل متعددی هستند، چندان آسان نیست.

۶۹. گزینه ۴ دانشمندان برای انجام هر تحقیق علمی و تجربی باید از واژه‌های مورد نظر خود، تعریف دقیقی ارائه دهند، به طوری که بتوانند آنها را اندازه‌گیری کنند و یا به صورت کمی نشان دهند. «نمره» معیاری کمی است که می‌تواند میزان توانایی و درک دانش‌آموزان از مفاهیم ریاضی را نشان دهد.

۷۰. گزینه ۲ الف) به فرایند تفسیر و معنا دادن به محرک‌های انتخابی، ادراک می‌گوییم.

ب) مراحل شناخت پایه: ۱- توجه ۲- ادراک ۳- حافظه

ج) تفکر شامل مراحل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری می‌شود..

۷۱. گزینه ۲ در پردازش ادراکی انسان‌ها صرفاً بر ویژگی‌های حسی، همانند اندازه و شکل ظاهری یک محرک، تکیه دارند که حتی بسیاری از انسان‌های بزرگسال نیز ممکن است براساس پردازش ادراکی استدلال کنند. عالی‌ترین مرتبه شناخت، تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش مفهومی است.

۷۲. گزینه ۳ حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش مفهومی، کارآمدتر از تصمیم‌گیری مبتنی بر پردازش ادراکی است. ویژگی اصلی شیوه شهودی، شخصی بودن است. در اوایل قرن ۲۰، اکثر روانشناسان روانشناسی را مطالعه زندگی روانی، ذهن و هوشیاری می‌دانستند.

۷۳. گزینه ۱ در این فرض از روش مشاهده استفاده شده است؛ مشاهده باید همراه با ثبت دقیق و به دور از پیش‌داوری شخصی باشد.

۷۴. گزینه ۱ چگونگی توصیف هر دانشمند از یک موضوع یا پدیده، تاثیر بسیار زیادی در مواجهه با آن موضوع و بررسی علمی آن دارد.

۷۵. گزینه ۱ فرضیه در پاسخ به یک مسئله، مطرح می‌شود و یک جمله خبری خردمندانه است؛ یعنی بر اساس دانش و تجربه می‌باشد؛ نه بر اساس شانس و تصادف و احتمال و ... در ضمن نباید جملات به‌صورت ارزش‌گذاری شده باشند، چون قرار است بررسی شوند تا تأیید یا رد شوند؛ لذا فقط پاسخ محسن یک فرضیه می‌باشد.

۷۶. گزینه ۱ فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است. فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیایند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند.

۷۷. گزینه ۲ فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است که با توجه به دانش و تجربه قبلی و همچنین با استفاده از قوه تخیلشان سعی می‌کنند به‌صورت خردمندانه و تا حد ممکن سنجیده در پاسخ به مسئله‌های علمی مطرح کنند. فرضیه باید جمله‌ای خبری باشد؛ بنابراین جملات پرسشی (گزینه ۴) و واقعیات علمی (گزینه‌های ۱ و ۳) فرضیه نمی‌باشند.

۷۸. گزینه ۴ عبارت موردنظر از کتابی عرفانی انتخاب شده است و روش عرفا، استناد به درک و دریافت درونی بوده است، اما در این عبارت، عبارت عربی با دو واسطه از بزرگان عرفا روایت شده است و در نتیجه، استناد به سخن بزرگان صحیح است. جهت توضیح بیشتر، منظور از «وی» خواجه عبدالله انصاری است و ابراهیم ادهم از بزرگان صوفیه است.

۷۹. گزینه ۳ گزاره مطرح‌شده در گزینه «۳» در حیطه علوم تجربی نمی‌باشد و مربوط به علوم عقلانی و وحیانی است.

۸۵. گزینه ۴ تشریح موارد نادرست:
- پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله آغاز می‌شود.
- فرضیه برای پذیرش نیازمند آزمایش تجربی است.
- تکرارپذیری منجر به دستیابی به یافته‌های یکسان می‌شود. تعریف عملیاتی باید به گونه‌ای باشد که همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند.
۸۱. گزینه ۲ در گزینه‌های دیگر «ن» حذف شده است؛ پس «نهی» است نه نفی. اما در گزینه «۲» چون جمع مؤنث است، در نهی نونش حذف نمی‌شود؛ پس نهی و نفی آن یکسان است.
- نکته: سوال گزینه ای را می‌خواهد که حالت نفی و نهی آن یکسان باشد.
۸۲. گزینه ۲ «تَقَدَّمَ» (پیشرفت کرد) فعل ماضی از باب «تَفَعَّل» است.
- در سایر گزینه‌ها به ترتیب «تَكَلَّمَ» فعل امر، «سَتَخَرَّجُ» فعل مستقبل و «أَتَفَكَّرُ» مضارع از باب «تَفَعَّل» است.
۸۳. گزینه ۱ الفصل الأربع نادرست است (صحیح: الفصل الرابع) فصل چهارم در سال ایرانی فصل زمستان است: عدد ترتیبی می‌باشد نه اصلی.
۸۴. گزینه ۳ در همه گزینه‌ها، نوع و صیغه فعل درست بیان شده است، جز در گزینه «۳» که فعل را نهی به حساب آورده در صورتی که فعل مضارع منفی است و صیغه فعل «لِلْمُخَاطَبِينَ» می‌باشد.
۸۵. گزینه ۲ باتوجه به این‌که «تَكْنِيْن» فعل مفرد مؤنث مخاطب است، باید از ضمیرهای این صیغه استفاده کنیم.
۸۶. گزینه ۴ مرجع ضمیر در این عبارت کلمه «وَرَق» می‌باشد نه «الشَّجَرَة». کلمه «وَرَق» مذکر است و به معنای «برگ» می‌باشد و ضمیر متصل در «لونها» به صورت مؤنث ذکر شده است که به صورت «لونه» درست می‌باشد.
۸۷. گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: نَصْرَة: «به معنی تر و تازه» است.
- گزینه «۲»: مُسْتَعْرَة به معنی فروزان است.
- گزینه «۳»: دَرَر به معنی مرواریدهاست.
۸۸. گزینه ۳ (الشُّعراء) یک اسم جمع است و برای آن (هؤلاء / أولئك) صحیح است.
- (البیت) یک اسم مفرد مذکر است و برای آن (هذا / ذلک) صحیح است.
- (الأشعار) یک جمع غیرانسان است و برای آن اسم اشاره مفرد مؤنث می‌آید، پس (هذه / تلك) صحیح است.
۸۹. گزینه ۴ در سؤال آمده که خواهرم هشت سال دارد، چند ماه از عمر خواهرم گذشته است؟ چون می‌دانیم هر سال دوازده ماه دارد، پس خواهرم «نود و شش» ماه دارد. چون عدد یکان قبل از دهگان می‌آید.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۳»: نادرست است
- گزینه «۱»: «نود و نه»
- گزینه «۲»: «شصت و شش» نوشته شده است که هر دو نادرست هستند.
۹۰. گزینه ۴ زیرا (المساكين، أصوات و البساتین) جمع مکسراند.
۹۱. گزینه ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:
- «۱»: با توجه به ضمیر (ک) در ذنوبک فعل مناسب (لا تكتفى) می‌باشد.
- «۲»: با توجه به (الطلاب) فعل مناسب (يُطالَعُونَ) می‌باشد.
- «۳»: با توجه به (أحد الموظفين) فعل مناسب (يُذهَبُ) می‌باشد.
۹۲. گزینه ۳ صحیح آمده است: $98 \div 7 = 14$
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: $90 \neq 74 + 26$ و نادرست است.
- گزینه «۲»: $23 \neq 55 - 33$ و نادرست است.
- گزینه «۴»: $30 \neq 10 \times 20$ و نادرست است.
۹۳. گزینه ۳ سؤال می‌گوید: اگر روز اول هفته (سه‌شنبه) باشد جاهای خالی به ترتیب کدام است؟
- الأربعاء (چهارشنبه)، الخميس (پنج‌شنبه)، الأحد (یکشنبه)، الإثنين (دوشنبه)، صحیح می‌باشند.
۹۴. گزینه ۳ در این گزینه سِت و خمسون طالبة: ۵۶ دانش آموز. صحیح است / طالبة باید مفرد و منصوب باشد و یکان عدد، از لحاظ جنس، با آن حالت عکس را دارد.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: الثانية عشرة صحیح است (عدد ترتیبی)
- گزینه «۲»: الفصل الثالث صحیح است.
- گزینه «۴»: السورة السابعة و الثمانين صحیح است.
۹۵. گزینه ۳ فعل «لَا تَسْمَعَنَّ» نهی صیغه للغائبات است که نون آن حذف نمی‌شود. در بقیه فعل‌ها «نون» حذف شده و «لا» نافی است.
۹۶. گزینه ۴ شکل صحیح (۴۵ : ۶)
۹۷. گزینه ۱ سبعة مؤنث آمده است زیرا آیام که مفردش يوم، و مذکر است (برای پیدا کردن مذکر یا مؤنث بودن باید به مفرد آن‌ها توجه کنیم) يوم الإثنين: روز دوشنبه، اليوم الثالث: روز سوم.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۲»: سَبْعُ عَشْرَة صحیح است. زیرا شجرة مؤنث است.
- گزینه «۳»: سِتًا و ثلاثين صحیح است.

گزینه «۴»: التاسعة و العشرین، خطأین إثنين صحیح است.

۹۸. گزینه ۲ در این گزینه آمده است: $48 + 38 = 78$ که غلط است و درست آن $38 + 38 = 76$ می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: $17 = 19 - 2$

گزینه «۳»: $95 \div 5 = 19$

گزینه «۴»: $16 \times 6 = 96$

۹۹. گزینه ۱

«اجازه نمی‌داد، معادل ماضی استمراری است و نیاز به استفاده از ساختار کان + مضارع است (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

ضمیر به مادر برمی‌گردد و باید مونث باشد (ها) (رد گزینه ۴).

درخت معرفه است و لذا باید ال داشته باشد (رد گزینه ۲).

اگر ولد یا طفل باشد باید یصعد بیاید و اگر طفلة بیاید باید تصعد باشد (رد گزینه ۳).

۱۰۰. گزینه ۱ اگر عددی بخواهد صفت باشد، باید بعد از معدود بیاید. در گزینه اول عدد «اولی» قبل از معدود است و طبعاً نمی‌تواند صفت باشد.

۱۰۱. گزینه ۴ منشأ مغالطه خطای نگارشی، حرکت گذاری، قواعد نقطه گذاری (رعایت علایم سجاوندی) و غلط‌های املائی است.

۱۰۲. گزینه ۱ استدلال، پاسخ به چرایی و تعریف پاسخی به چیستی است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

در تعریف از تصورات معلوم و در استدلال از تصدیقات معلوم استفاده می‌کنیم. (رد گزینه ۴)

۱۰۳. گزینه ۲ «گزاره برف سفید است» یک ترکیب ناقص است و اگرچه «برف سفید است» یک تصدیق است اما ترکیب «گزاره برف سفید است» چون حکمی ندارد به تنهایی تصور است اما کل

جمله «گزاره برف سفید است، صادق است» یک تصدیق است.

۱۰۴. گزینه ۴ فلسفه و هر دانشی از دو جهت با سایر دانش‌ها متفاوت و متمایز هستند.

۱- موضوع ۲- روش، در علوم تجربی روش همانند با موضوعات گوناگون است و در شاخه اصلی فلسفه و فلسفه‌های مضاف و ریاضیات اگرچه موضوعات گوناگون مورد بحث قرار می‌گیرد، ولی

روش آنها همانند است.

۱۰۵. گزینه ۳ میان انسان به عنوان یک چیستی و وجود رابطه ضروری برقرار نیست. به همین سبب است که انسان می‌تواند هم موجود باشد و هم می‌تواند موجود نباشد.

۱۰۶. گزینه ۳ منطق دانان انواع خطاهای ذهن را بررسی می‌کنند اما هیچ‌گاه نمی‌توانند همه آنها را دسته‌بندی کنند؛ زیرا بی‌شمار هستند.

۱۰۷. گزینه ۲ جزئی در عبارت اول به درس سوم منطق و بحث طبقه‌بندی مفاهیم است، اما در عبارت دوم مربوط به کمیت قضیه و دامنه مصادیق موضوع است که معنای متفاوتی دارد و اشتباه

گرفتن آنان موجب پدید آمدن مغالطه اشتراک لفظ می‌گردد.

۱۰۸. گزینه ۳ در این گزینه منظور از سر، موی سر است؛ بنابراین چون دلالت لفظ بر معنا دربردارنده بخشی از معنای اصلی لفظ است، دلالت از نوع تضمینی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ها «۱» و «۴»: در این عبارات استعاره به کار رفته و نوع دلالت، التزامی است.

گزینه «۲»: در این عبارت کنایه به کار رفته و نوع دلالت، التزامی است.

۱۰۹. گزینه ۴ واجب الوجود بالغیر شامل موجوداتی می‌شود که اکنون وجود دارند نه آن‌هایی که الان نیستند یا در آینده خواهند بود. (رد گزینه ۱) فرض حالت ممکن الوجود بالغیر اصلاً وجود

ندارد. زیرا ممکن الوجود به لحاظ ذات و ماهیتش بالذات است. اگر حیواناتی که منقرض شده‌اند ممکن الوجود بالذات بودند، اساساً هیچ‌گاه به وجود نمی‌آمدند.

۱۱۰. گزینه ۳ اگر رابطه وجود با چیزی ضروری باشد و نتوان وجود را از آن منفک کرد، بدین معناست آن چیز همواره موجود است و در هیچ برهه‌ای از زمان، وجود از او جدا نمی‌شود. از طرف

دیگر وجود داشتن چنین حقیقتی در گرو یک عامل و علت بیرونی نبوده است. رابطه واجب الوجود بالذات با ممکن الوجود بالذات تباین است؛ یعنی این دو مفهوم در جهان خارج هیچ مصداق مشترکی

ندارند.

۱۱۱. گزینه ۲ گزینه ۱ نادرست است. زیرا فلسفه بعداً با دانش مترادف شد.

گزینه ۳ غلط است، مغالطه و سوفیا با هم فاصله معنایی دارند.

گزینه ۴ غلط است، سقراط لقب سوفیست را نمی‌پسندید.

۱۱۲. گزینه ۴ علم منطق به زبان خاصی وابسته نیست و مسائلی را که درباره زبان مطرح می‌کند در همه زبان‌ها جاری است.

۱۱۳. گزینه ۴ کار منطق آشنا کردن انسان با طرز کار ذهن و قواعد حاکم بر آن است و از این طریق انسان را در بهتر اندیشیدن یاری می‌کند.

۱۱۴. گزینه ۴ تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تا زمانی که انسان با سؤال‌های معمولی و روزانه روبه‌روست و به دنبال پاسخ آنهاست، در مرحله اول تفکر قرار دارد.

گزینه «۲»: مرحله سوم از مراحل تفکر فلسفی رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌هاست.

گزینه «۳»: ملاصدرا، مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آنها را «فطرت اول» می‌نامد.

۱۱۵. گزینه ۱ عدم رعایت دقیق علایم سجاوندی و حرکات کلمات باعث پدید آمدن «مغالطه نگارشی کلمات» می‌شود. این خطا می‌تواند به جز علایم سجاوندی و حرکات، ناشی از دیکته و کلمات

نیز باشد.

۱۱۶. گزینه ۱ وظیفه منطق، جلوگیری از خطای اندیشه است، ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود،

پس به کارگیری علم منطق به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد.

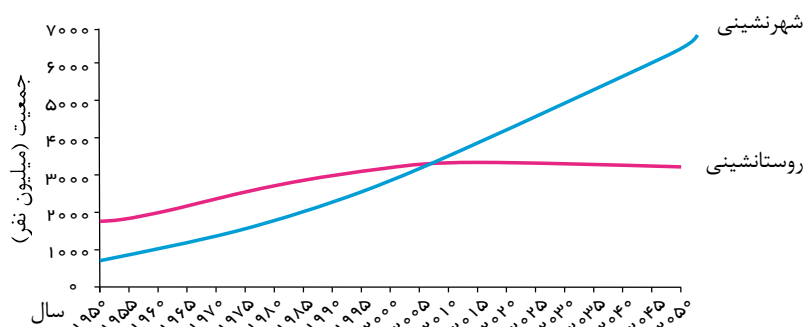
۱۱۷. گزینه ۱ «اهمیت حفظ زمین» موضوعی نیست که با موجودات از آن جهت که هستند سروکار داشته باشد بنابراین در حوزه فلسفه قرار نمی‌گیرد.

۱۱۸. گزینه ۳ در عبارت «انسان حیوان ناطق است» مفهوم موضوع (انسان) و حیوان ناطق (محمول) یکی است. پس حمل اولی ذاتی است اما در عبارت «خداوند موجود است» مفهوم موضوع

(خداوند) با مفهوم محمول «موجود» یکی نیست. پس حمل شایع صناعی است.

۱۱۹. گزینه ۳ سقراط به سبب تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم و شاید به خاطر هم ردیف نشدن با سوفیست‌ها، مایل نبود او را «سوفیست» یا دانشمند (معنای اصلی و تحت‌اللفظی سوفیست) بنامند.
۱۲۰. گزینه ۲ دجال که هنوز به دنیا نیامده پس وجودش واجب نیست. علی‌اگر چه در کتابخانه بود حتی اگر تغییر مکان داده باشد از وجود ساقط نمی‌شود، پس واجب‌الوجود بالغیر است، چون در حال حاضر هستی دارد، اما وجودش از دیگری (خدا) است. گزینه ۳، راجع به انسان به صورت کلی صحبت می‌کند، نه تنها آنهایی که هستند، بلکه آنهایی که می‌توانند باشند. یعنی این حکم بر دجال هم صدق می‌کند که هنوز وجود ندارد. خداوند نیز واجب‌الوجود بالذات است.
۱۲۱. گزینه ۲ خاک یخ بسته نواحی توندرا کریوزول نام دارد و بشتر مردم سوئیس به زبان آلمانی تکلم می‌کنند و ناحیه صنعتی بوهمیا در کشور چک قرار دارد. توضیح نکات درسی:
- نوع خاک، ناحیه‌هایی متمایز از یکدیگر به وجود می‌آورد و بر نوع پوشش گیاهی و کشت و ... نیز اثر می‌گذارد. در کشور سوئیس چهار زبان رسمی وجود دارد.
۱۲۲. گزینه ۱ گسترش کشفیات باستان‌شناسان زمینه تحوّل عمیق و اساسی در تاریخ‌نگاری سنتی را فراهم آورد.
۱۲۳. گزینه ۲ منظور از اصطلاح شهرنشینی، افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن است. سرعت گسترش شهرنشینی در «آسیا و آفریقا» بیش‌تر از سایر نواحی جهان است.
۱۲۴. گزینه ۱ در بیشتر کشورها علاوه بر برنامه‌ریزی برای تک‌تک شهرها و روستاها، برنامه عمومی و کلی‌تری در سطح کشور و منطقه، یعنی آمایش سرزمین، تهیه می‌شود.
۱۲۵. گزینه ۳ نادرشاه یکی از شاهان ایرانی است که با رأی شورا به سلطنت رسید.
۱۲۶. گزینه ۲ عثمانی را مرد بیمار اروپا در قرن ۱۹ نامیدند.
۱۲۷. گزینه ۳ کریم خان در آغاز خود را وکیل‌الدوله خواند که به منزله وکالت از طرف شاهزاده‌ای صفوی بود اما اندکی بعد لقب وکیل‌الرعا یا را که به معنای نماینده مردم ایران بود، برای خود برگزید.
۱۲۸. گزینه ۲ به بخش‌های پیرامونی یک شهر حومه می‌گویند.
۱۲۹. گزینه ۱ روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را حاصل یک قرارداد اجتماعی برمی‌شمرد.
۱۳۰. گزینه ۳ مرزهای نواحی قابل تغییرند؛ یعنی در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم و زیاد شود.
۱۳۱. گزینه ۱ انقلاب مشروطه تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به‌ویژه نقش مردم جلب کرد.
۱۳۲. گزینه ۲ پایتخت سلسله زندیه شیراز بود.
۱۳۳. گزینه ۳ میرزا مهدی‌خان استرآبادی مورخ دربار نادرشاه افشار بود.
۱۳۴. گزینه ۴ احمد کسروی مورخ ایرانی است که حقوق‌دان نیز بوده است.
۱۳۵. گزینه ۴ ایالات متحده پس از استقلال با پیشروی به‌سوی غرب و کشتار وسیع سرخپوستان (که ساکنان اصلی این سرزمین بودند)، به تصاحب سرزمین‌های وسیع آنان پرداخت.
۱۳۶. گزینه ۱ در سال ۱۶۴۶ میلادی میان پارلمان به رهبری الیور کرامول و چارلز یکم (پادشاه)، جنگ درگرفت که به پیروزی پارلمان انجامید. کرامول نظام پادشاهی را برانداخت و خود رئیس‌جمهور شد.
۱۳۷. گزینه ۳ با توجه به نمودار زیر، بین سال‌های ۲۰۵۵ تا ۲۰۱۰ میلادی جمعیت شهری و روستایی جهان به برابری رسید و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۵۰ میلادی نسبت جمعیت شهرنشین جهان به جمعیت روستانشین به حدود ۶۶ درصد برسد.

۱۳۸. گزینه ۱ الف) معیارهای طبیعی ناحیه‌بندی: ناهمواری‌ها، آب‌وهوا، پوشش گیاهی، خاک و نظایر آن.
 ب) معیارهای انسانی ناحیه‌بندی: جمعیت، اقوام (قومیت‌ها)، دین، زبان، فرهنگ، نوع فعالیت‌های اقتصادی و نظایر آن.
 ج) خاک چرنوزوم: خاک حاصلخیز غنی از مواد آلی و ریشه علفزارها است.
۱۳۹. گزینه ۳ نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها، به‌ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگرند. تشریح سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: انسان‌ها برای بهره‌برداری از محیط طبیعی، از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.
- گزینه ۲: نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
- گزینه ۴: نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.
۱۴۰. گزینه ۲ امروز جمعیت شهرنشین جهان بر جمعیت روستانشین پیشی گرفته است.
۱۴۱. گزینه ۱ کریم‌خان برخلاف نادرشاه افشار از ادامه لشکرکشی و جنگ برای در اختیار گرفتن سایر مناطق ایران دست کشید و همین امر موجبات رونق، آرامش و آبادانی قلمرو او به‌ویژه شیراز، پایتخت زندیان را فراهم آورد.

۱۴۲. گزینه ۳

در سال ۱۹۹۰، ده شهر با بیش از ۱۰ میلیون نفر در جهان وجود داشت و امروزه تعداد این شهرها به ۲۸ شهر رسیده است.

۱۴۳. گزینه ۲ هدف رشدیه از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه بود؛ او برای تأسیس مدرسه‌های جدید به ویژه در دوره تحصیلی ابتدایی در شهرهای مختلف ایران بسیار تلاش کرد.

۱۴۴. گزینه ۲ معیارهای مربوط به عوامل انسانی ممکن است جمعیت، اقوام (قومیت‌ها)، دین، زبان، فرهنگ، نوع فعالیت‌های اقتصادی و نظایر آن باشد.

۱۴۵. گزینه ۴ معمولاً به مادرشهر (متروپل) کلان‌شهر نیز گفته می‌شود و برخی نیز معتقدند کلان‌شهر ترجمه و معادل واژهٔ مگاسیتی است و به شهرهایی با بیش از ده میلیون نفر جمعیت اطلاق می‌شود.

توضیح: در کشور ایران طبق مصوبهٔ شورای عالی معماری و شهرسازی، به مادرشهرهایی که بیش از یک میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر گفته می‌شود و مگالاپلیس به پیوند یک مادرشهر و حومه‌ها و شهرک‌های اقماری آن با یک مادرشهر یا حومه‌ها و شهرک‌های اقماری دیگر گفته می‌شود.

۱۴۶. گزینه ۴ در نقطهٔ الف می‌توانیم ۲ واحد از کالای A و ۶ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

در نقطهٔ ب می‌توانیم ۴ واحد کالای A و ۲ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

بنابراین گزینهٔ ۴، صحیح است و در نقطهٔ ب می‌توانیم ۲ واحد بیشتر از کالای A در مقایسه با نقطهٔ الف خریداری کنیم.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینهٔ ۱: اگر فرد تمامی بودجهٔ خود را به خرید کالای A اختصاص دهد، می‌تواند ۵ واحد از این کالا را خریداری کند.

گزینهٔ ۲: اگر فرد تمامی بودجهٔ خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، می‌تواند ۱۰ واحد از این کالا را خریداری کند.

گزینهٔ ۳: فرد ۵۰ هزار تومان برای خرید دو کالای A و B در اختیار دارد. هر نقطه از خط بودجه میزان بودجهٔ ما را مشخص می‌کند، به‌عنوان مثال در نقطهٔ (ب) داریم:

$$\text{هزار تومان } ۵۰ = \text{تومان } ۴۰,۰۰۰ + ۱۰,۰۰۰ = ۵۰,۰۰۰ = (۵,۰۰۰ \times ۲) + (۱۰,۰۰۰ \times ۴) = \text{بودجهٔ فرد}$$

۱۴۷. گزینه ۴

$$\text{میلیون تومان } ۳۰۰ = ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۰۰۰ \times ۱۵۰,۰۰۰ = \text{درآمد}$$

تومان تومان جفت کفش

$$\left. \begin{array}{l} \text{هزینهٔ سالانهٔ مواد اولیه (میلیون تومان } ۶۰ = ۵ \times ۱۲) \\ \text{(هزینهٔ سالانهٔ شهرداری و مالیات) میلیون تومان } ۲۰ \\ \text{(دستمزد سالانهٔ کارگران) میلیون تومان } ۴۰ \end{array} \right\} \rightarrow ۶۰ + ۴۰ + ۲۰ = ۱۲۰ = \text{میلیون تومان (کل هزینهٔ سالانه)}$$

$$\text{سود (زیان)} = \text{هزینه} - \text{درآمد}$$

$$\text{میلیون تومان (سود کارگاه)} = ۱۸۰ - ۱۲۰ = ۳۰۰$$

۱۴۸. گزینه ۲ هنگامی که افرادی به کسب و کارهای حرام اشتغال دارند و با احتکار محصولات مورد نیاز مردم سود سرشاری را به‌دست می‌آورند، اقتصاد در سراسیمه‌ی سقوط و انحلال قرار می‌گیرد.

۱۴۹. گزینه ۲ - بهترین رویکرد در تصمیم‌گیری به نوع تصمیم شما بستگی دارد.

- هزینه‌های هدر رفته نباید تأثیری در انتخاب و تصمیم شما داشته باشد.

۱۵۰. گزینه ۳ الف) مقایسهٔ هزینه‌ها و منافع

ب) شناسایی منابع کمیاب

ج) محاسبهٔ هزینهٔ فرصت هر انتخاب

۱۵۱. گزینه ۳

$$\text{ارزش هر دستگاه} \times \text{تعداد دستگاه} = \text{درآمد سالانه}$$

$$\text{ریال } ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۷۵۰ \times ۲,۰۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد سالیانه}$$

$$\text{ریال } ۴۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۴,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = \text{اجارمیه‌های سالیانه}$$

$$\text{ریال } ۳۹,۰۰۰,۰۰۰ = ۵ \times ۱۲ \times ۶۵۰,۰۰۰ = \text{حقوق سالانهٔ کارمندان}$$

$$\text{ریال } ۱۵,۶۰۰,۰۰۰ = \frac{۲}{۵} \times ۳۹,۰۰۰,۰۰۰ = \text{پول آب و برق و گاز و عوارض شهرداری}$$

$$\text{ریال } ۲۱۲,۶۰۰,۰۰۰ = ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۵,۶۰۰,۰۰۰ + ۷۵,۰۰۰,۰۰۰ + ۳۹,۰۰۰,۰۰۰ + ۴۸,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مجموع هزینه‌های سالانه}$$

$$\text{ریال } ۱,۲۸۷,۴۰۰,۰۰۰ = ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۱۲,۶۰۰,۰۰۰ = \text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

چون میزان درآمد از میزان هزینه‌ها بیشتر است بنابراین بنگاه اقتصادی سود کرده است.

۱۵۲. گزینه ۴ بیشتر کسب‌وکارهای شخصی کوچک‌مقیاس‌اند و در همه نوع فعالیتی از کشاورزی تا صنعت، به‌ویژه خدمات حضور دارند.

گزینه ۱. ۱۵۳

می‌دانیم که «سود = درآمد - هزینه‌های تولید»؛ بنابراین ابتدا باید درآمد را محاسبه کرد که فرمول آن عبارت است

$$۳۶,۶۰۰ \text{ میلیون تومان} = ۱۲,۲۰۰ \text{ قطعه} \times ۳ \text{ میلیون تومان} = \text{درآمد}$$

$$۱۰,۰۱۰ = (۱۲ \times ۱۲۰) + (۸۵ \times ۱۲) + ۵۲۵۰ + ۱۱۰۰ + ۱۲۰۰ = \text{هزینه‌های تولید}$$

$$۲۶,۵۹۰ \text{ میلیون تومان} = ۱۰,۰۱۰ \text{ میلیون تومان} - ۳۶,۶۰۰ \text{ میلیون تومان} = \text{سود}$$

۱۵۴. گزینه ۱ یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط وفق می‌دهند.

ریسک‌پذیر: پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند، اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

۱۵۵. گزینه ۳ بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) اجاره به صاحب زمین پرداخته می‌شود، نه نیروی کار.

(۲) درآمد همیشه با هزینه‌های تولید برابر نیست.

(۴) C' نشان‌دهنده هزینه‌های تولید است و تساوی آورده‌شده در این عبارت، برای نشان دادن سود است، سود زمانی اتفاق می‌افتد که هزینه‌های تولید از درآمد کمتر باشد.

۱۵۶. گزینه ۳ با توجه به آنکه مالک عوامل تولید (تجهیزات و کارگاه) برادر بزرگ‌تر است، پس مالک محصول نهایی نیز همین یک نفر خواهد بود و تمام سود نیز متعلق به اوست؛ پس نوع این کسب‌وکار شخصی است.

۱۵۷. گزینه ۴ راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک از مزایای کسب و کار شخصی است.

۱۵۸. گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: شخصی - شخصی

گزینه ۲: شراکتی - شخصی

گزینه ۳: شراکتی - شراکتی

گزینه ۴: شرکت - شخصی

۱۵۹. گزینه ۱ تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می‌کند. در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند؛ مثلاً تعاونی کشاورزی را عده‌ای از کشاورزان تشکیل می‌دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آنها کمک کند.

۱۶۰. گزینه ۱

$$50,000,000 + 450,000 = 450,000 = 50,450,000 = \text{هزینه}$$

$$\text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

$$\text{هزینه} + \text{سود} = \text{درآمد}$$

$$70,450,000 = 20,000,000 + 50,450,000 = \text{درآمد}$$

$$704,500 = 100 \div 70,450,000 = \text{تعداد کالا}$$

سجاد مختاری